

**„Dzieci rodzą się ze skrzydłami.
Nauczyciele pomagają im je
rozwinąć”**

Janusz Korczak

PORADNIK DLA RODZICÓW

Opracowanie – Anetta Kramarska

„Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat.”

PORADY DLA RODZICÓW UCZNIÓW KLAS PIERWSZYCH

Rola Rodziców w edukacji dziecka jest nieoceniona. Chcąc jednak skutecznie wspierać dziecko w jego rozwoju, zdobywaniu nowych, szkolnych doświadczeń rodzic powinien mieć świadomość możliwości, jakie dziecko posiada, potrzeb, lęków i obaw, które towarzyszą przemianie z przedszkolaka, w ucznia szkoły podstawowej. Wiele z nich wynika po prostu z wieku rozwojowego.

Młodszy wiek szkolny obejmuje dzieci między szóstym, a dziewiątym rokiem życia. Jest to czas niezwykle istotny dla dziecka przynajmniej z dwóch powodów. Po pierwsze kończy pewien etap dzieciństwa, po drugie wprowadza dziecko w nowy etap wyzwań i obowiązków. Szkoła stawia przed dzieckiem nowe wymagania. Oczekuje systematyczności, obowiązkowości, odnalezienia się w grupie rówieśniczej. Dzieci uczą się samodzielności, stają się bardziej refleksyjne, nabywają nowe umiejętności społeczne.

„Dziecko, które jest wspierane nauczy się wiary w siebie”

JAKI JEST WIĘC NASZ SIEDMIOLATEK?

Dziecko w wieku wczesnoszkolnym nadal odczuwa silną potrzebę ruchu. Pojawia się celowość ruchu oraz umiejętność przewidywania własnej siły i możliwości. Wzrasta siła mięśni. Rozwija się motoryka mała, czyli precyzja ruchów nadgarstka i palców umożliwiająca naukę pisania. Rysunki dzieci zaczynają być bogate w szczegóły. Siedmiolatek staje się spokojniejszy niż sześciolatek, zdecydowanie mniej żywiołowy. Ceni sobie spokój, lubi przebywać sam w swoim pokoju, obserwuje, słucha. Jego intelekt dynamicznie się rozwija. Dziecko w tym wieku odczuwa jednak wiele lęków. Często boi się ciemności, wody, nieznanymi zwierząt, obcych. Jest to spowodowane rozwojem i stymulowaniem wyobraźni przez filmy, książki, gry.

Jeśli chcemy, aby nasze dziecko czuło się w szkole pewnie i bezpiecznie-wspierajmy je. Róbmy to jednak z rozwagą, mądrze wyznaczając granice. Wskazujmy, co jest dobre, a co nie. Ważne jest usamodzielnianie dziecka w zakresie prostych czynności organizacyjno-higienicznych.

Dopilnujmy, aby dziecko umiało samo się ubrać, zawiązać obuwie, umyć, skorzystać z toalety, zjeść posiłek. Wyřęczanie dziecka nie prowadzi do niczego dobrego. Dziecko wyręczone uczy się bierności, przestaje myśleć, poza tym spada jego poczucie bezpieczeñstwa w sytuacji, kiedy nie ma koło niego osoby, która zazwyczaj wykonuje czynności za nie. Rozwijajmy, jako rodzice kompetencje dziecka, tak ważne w okresie szkolnym.

KOMPETENCJE JĘZYKOWE

Rozwijajmy język dziecka poprzez wyjaśnianie pojęć, zachęcajmy do rozmowy np. w trakcie spaceru, zadawajmy pytania w trakcie czytania bajek. Zabierajmy dziecko do teatru na przedstawienia dla dzieci. Dobrze rozwinięty język pomoże dziecku w komunikowaniu się z nauczycielami i rówieśnikami. Kompetencje językowe ściśle wiążą się z kompetencjami społecznymi. „Przejawiają się jako wiedza na temat właściwego zachowania, czyli przestrzegania norm i zasad życia społecznego w grupie”. „Najprostsza droga do tego, żeby dziecko nie tylko poznało, ale i przestrzegało reguł obowiązujących w grupie ludzi, to stałość tych reguł. Ustalcie zasady i wszyscy ich przestrzegajcie. Nie może być tak, że mama wprowadza jedną zasadę, a tata zupełnie inną dotyczącą tego samego. Te same zasady powinny obowiązywać we wszystkich środowiskach, w których funkcjonuje dziecko”.

ROZWÓJ EMOCJONALNY

Zwróćmy uwagę na prawidłowy rozwój emocjonalny dziecka. Emocje stanowią impuls do działania dzieci. Dzieci reagują podobnie do rodziców. Uczmy dzieci rozładowywania negatywnych emocji, mówienia o nich. Nie przekazujemy dziecku własnych lęków, nie straszmy szkołą i obowiązkami.

Uczmy serdeczności, empatii, zrozumienia wobec innych, tolerancji. Rozwijajmy myślenie dziecka, które na tym etapie bazuje na konkretach, obrazie. Tak więc, jeśli chcecie drodzy Rodzice, aby Wasze dziecko weszło w świat szkolnych przygód płynnie, z poczuciem bezpieczeñstwa, właściwą motywacją przygotujcie je do tego.

***„Dziecko ma prawo być sobą.
Dziecko ma prawo do popełniania błędów.
Dziecko ma prawo do posiadania własnego zdania.
Dziecko ma prawo do szacunku.
Nie ma dzieci – są ludzie.”***

JAK TO ZROBIĆ? PO PROSTU:

- ☺ Rozmawiajcie z dzieckiem o szkole, wskazujcie zalety nauki w szkole.
- ☺ Powiedzcie dziecku, że pozna nowych kolegów i koleżanki, że zdobędzie nowe umiejętności i wiedzę.
- ☺ Opowiedzcie o własnych, przyjemnych doświadczeniach szkolnych, przygodach, kolegach.
- ☺ **Przede wszystkim nie straszcie „teraz to zobaczysz”, „skończy się zabawa” itp.**
- ☺ Wybierzcie się na wspólne zakupy. Razem wybierajcie przybory i pomoce szkolne. Rozmawiajcie przy tym, do czego służą, jak będą wykorzystywane, jak je szanować.
- ☺ Razem przygotujcie kącik do nauki lub pokój.
- ☺ Porozmawiajcie z dzieckiem o zasadach zachowania w szkole.
- ☺ Wyjaśnijcie, dlaczego te zasady obowiązują.
- ☺ Jeśli to możliwe idźcie zwiedzić szkołę. Dziecko oswoi się z widokiem budynku, przestrzeni szkolnej. Zmniejszy to lęk i napięcie w pierwszym dniu nauki.
- ☺ Wspierajcie samodzielność dziecka. Dopilnujcie, żeby umiało wiązać buty, zapinać guziki, ubrać się sprawnie, spakować tornister, załatwić potrzeby fizjologiczne. Możecie ćwiczyć te umiejętności w zabawie, z użyciem minutnika.
- ☺ Usprawniajcie ręce dziecka. Wspólnie kolorujcie, lepcie z plasteliny, wyklejajcie, układajcie z klocków, nawlekajcie koraliki, rozwijajcie sprawność motoryczną poprzez zabawy na placu zabaw, jazdę na rowerze, hulajnodze, rolkach.
- ☺ Pamiętajcie, że nauczyciel, wychowawca jest Waszym sprzymierzeńcem, partnerem. Zależy mu na dziecku i jego rozwoju.

„Pozwól dzieciom błędzić i radośnie dążyć do poprawy.”

WSPÓŁPRACA ZE SZKOŁĄ:

- ♥ Utrzymuj częsty kontakt z wychowawcą klasy.
- ♥ Słuchaj wskazówek ze strony nauczyciela dotyczących pracy z dzieckiem w domu
- ♥ Informuj wychowawcę o niepokojącym zachowaniu dziecka lub trudnościach w odrabianiu prac domowych.
- ♥ W sytuacji narastających niepowodzeń dziecka skorzystaj z porady wychowawcy, pedagoga szkolnego lub poradni psychologiczno–pedagogicznej.
- ♥ Uczęszczaj na zebrania klasowe i dni otwarte.
- ♥ Sprawdzaj informacje w e- dzienniku i w zeszycie kontaktów.

POZYCJA DZIECKA W KLASIE SZKOLNEJ:

- 👉 Rozmawiaj ze swoim dzieckiem na temat jego kolegów szkolnych
- 👉 Pytaj, czy jest lubiane przez rówieśników.
- 👉 Obserwuj zachowanie swojego dziecka, gdy idzie do szkoły i gdy z niej wraca.
- 👉 Porozmawiaj z nauczycielem na temat pozycji swojego dziecka w grupie.
- 👉 Obserwuj dziecko podczas zabaw z rówieśnikami.
- 👉 Pamiętaj, że nieakceptowanie dziecka w grupie może wywołać niechęć do szkoły, a także przyczynić się do nieprzystosowania społecznego

„Dobry wychowawca, który nie włącza, a wyzwala, nie ciągnie, a wznosi, nie ugniata, a kształtuje, nie dyktuje, a uczy, nie żąda, a zapytuje – przeżyje wraz z dziećmi wiele natchnionych chwil.”

NAUKA W SZKOLE:

- 📖 Gdy dziecko płacze, nie chce zostać w szkole, unikaj długich pożegnań, po wejściu do budynku i spotkaniu się z rówieśnikami i nauczycielem, łatwiej przystosuje się do nowej sytuacji.
- 📖 Podporządkuj się regułom ustalonym w szkole i klasie (np. jeśli dziecko ma być pozostawione przy wejściu do szkoły, to je tam zostaw; jeśli dziecko ma zostawiać podręczniki w ustalonym przez nauczyciela miejscu, to nie każ nosić ich w tornistrze. Później trudno będzie Ci wyjaśnić dziecku, że należy wykonać polecenie nauczyciela, gdyż sam pokazujesz możliwość łamania reguł.
- 📖 Wpajaj dziecku, że nauka w szkole to jego obowiązek.
- 📖 Nie krytykuj nauczycieli w obecności dziecka, gdyż to spowoduje jego lekceważący stosunek do szkoły, nauczycieli, a w przyszłości także może przyczynić się do utraty autorytetu rodziców w oczach dziecka.

„Nie takie ważne, żeby człowiek dużo wiedział, ale żeby dobrze wiedział, nie żeby umiał na pamięć, a żeby rozumiał, nie żeby go wszystko troszkę obchodziło, a żeby go coś naprawdę zajmowało”

NAUKA W DOMU:

- 👉 Przygotuj miejsce do pracy Twojemu dziecku (biurko, odpowiednie oświetlenie itp.)
- 👉 Stwórz dziecku dobrą atmosferę do nauki, pamiętając o tym, że wtedy dziecko chętniej będzie się uczyć.

- ✚ Ustal wspólnie z dzieckiem rozkład dnia, godziny przeznaczone na naukę, zabawę i odpoczynek.
- ✚ Zaczynaj naukę z dzieckiem od przedmiotów, które ono lubi, a następnie, te które sprawiają dziecku trudność.
- ✚ Chwal za poczynione postępy, gdyż zwiększy to motywację dziecka do nauki.
- ✚ Wdrażaj dziecko do samodzielności (przygotowywanie przyborów, pakowanie tornistra).
- ✚ Wymagaj od dziecka, aby dbało o książki, przybory i utrzymywało je w czystości.
- ✚ Cały czas ćwicz z dzieckiem samodzielność podczas takich czynności jak: wiązanie butów, ubieranie się, jedzenie, pakowanie śniadania, noszenie tornistra.
- ✚ Miej kontrolę nad długością czasu spędzanego przed telewizorem, zabawą przy komputerze.
- ✚ Zadbaj o rozwój zainteresowań swojego dziecka.

WSZYSTKO BĘDZIE DOBRZE!

“PROŚBA DZIECKA” wg Janusza Korczaka, czyli 20 przykazań dla rodziców:

1. Nie psuj mnie. Dobrze wiem, że nie powinienem mieć tego wszystkiego, czego się domagam. To tylko próba sił z mojej strony.
2. Nie bój się stanowczości. Właśnie tego potrzebuję – poczucia bezpieczeństwa.
3. Nie bagatelizuj moich złych nawyków. Tylko ty możesz pomóc mi zwalczyć zło, póki jest to jeszcze w ogóle możliwe.
4. Nie rób ze mnie większego dziecka niż jestem. To sprawia, że przyjmuję postawę głupio dorosłą.
5. Nie zwracaj mi uwagi przy innych ludziach, jeśli nie jest to absolutnie konieczne. O wiele bardziej przejmuję się tym, co mówisz, jeśli rozmawiamy w cztery oczy.
6. Nie chroń mnie przed konsekwencjami. Czasami dobrze jest nauczyć się rzeczy bolesnych i nieprzyjemnych.
7. Nie wmawiaj mi, że błędy, które popełniam, są grzechem. To zagraża mojemu poczuciu wartości.

8. Nie przejmuj się za bardzo, gdy mówię, że cię nienawidzę. To nie ty jesteś moim wrogiem, lecz twoja miażdżąca przewaga!
9. Nie zwracaj zbytnej uwagi na moje drobne dolegliwości. Czasami wykorzystuję je, by przyciągnąć twoją uwagę.
10. Nie zrzedź. W przeciwnym razie muszę się przed tobą bronić i robię się głuchy.
11. Nie dawaj mi obietnic bez pokrycia. Czuję się przeraźliwie tłamszony, kiedy nic z tego wszystkiego nie wychodzi.
12. Nie zapominaj, że jeszcze trudno mi jest precyzyjnie wyrazić myśli. To dlatego nie zawsze się rozumiemy.
13. Nie sprawdzaj z uporem maniaka mojej uczciwości. Zbyt łatwo strach zmusza mnie do kłamstwa.
14. Nie bądź niekonsekwentny. To mnie ogłupia i wtedy tracę całą moją wiarę w ciebie.
15. Nie odtrącaj mnie, gdy dręcę cię pytaniami. Może się wkrótce okazać, że zamiast prosić cię o wyjaśnienia, poszukam ich gdzie indziej.
16. Nie wmawiaj mi, że moje lęki są głupie. One po prostu są.
17. Nie rób z siebie nieskazitelnego ideału. Prawda na twój temat byłaby w przyszłości nie do zniesienia. Nie wyobrażaj sobie, iż przepraszając mnie stracisz autorytet. Za uczciwą grę umiem podziękować miłością, o jakiej nawet ci się nie śniło.
18. Nie zapominaj, że uwielbiam wszelkiego rodzaju eksperymenty. To po prostu mój sposób na życie, więc przymknij na to oczy.
19. Nie bądź ślepy i przyznaj, że ja też rosę. Wiem, jak trudno dotrzymać mi kroku w tym galopie, ale zrób, co możesz, żeby nam się to udało.
20. Nie bój się miłości. Nigdy!